

קורס 12 הצעדים להכשרת מטפלים, העצמה, טיפול בטרומה, מערכות יחסים ומניעת התמכרויות

מפגש ראשון אי"ה ביום רביעי 11.2.2026 17:30-21:00 ובכל יום רביעי. לא כולל חגי פורים
ופסח

סוג הקורס: לימודי תעודה .

היקף שעות: סה"כ 48 שעות אקדמיות, ב-12 מפגשים.

רציונל הקורס:

תפיסתה של ההתמכרות כ'פיתרון' ולא כ'בעיה' הינה התפיסה הרווחת כיום בעולם הטיפול בהתמכרויות, אך אינה זו המצויה בהתייחסותם של רוב האוכלוסייה, ואף בקרב אנשי טיפול וחינוך רבים, בבואם להתמודד עם התמכרות או התנהגויות על 'רצף ההתמכרות' בשטח. פער תפיסתי זה יוצר לא פעם מצב בו מכורים או 'מכורים פוטנציאליים' רבים אינם מקבלים מענה למצוקתם, או שהמענה הניתן אינו מתאים ואף עלול לפגוע ולהעמיק את ההתמכרות. פער זה, יחד עם היעדר כלים מתאימים להתמודדות עם תופעות מתחום ההתמכרות בקרב אנשי מקצוע בשטח ובקרב כלל האוכלוסייה, משמרים ואף מעצימים את תופעת ההתמכרות ללא מענה הולם. קורס זה פותח כחלק מפועלנו ב'רטורנו' בתחום מניעת ההתמכרויות, מתוך הבנה כי מתן מענה נכון ומתאים למכורים פוטנציאליים או מכורים המצויים על 'רצף ההתמכרויות', יכול למנוע את התפתחותה של התמכרות. בקורס יקבלו המשתתפים ידע מקצועי ועדכני המבוסס על מחקרים אקדמיים בשילוב ניסיון של עשרות שנות טיפול בשטח. בעזרת ידע זה וכלים מעשיים שירכשו המשתתפים בקורס, יוכלו לזהות המשתתפים את תופעת ההתמכרות ולתת את המענה המתאים והנכון בשטח, אם במענה רגשי בסיסי או אם בהפנייה לגורמי טיפול מקצועיים בתחום. ובכך תגדל השפעתנו על החברה במניעה וטיפול בתופעת ההתמכרות.

מטרות הקורס

- הקניית ידע מקצועי לגבי התמכרות, על הגדרותיה, סוגיה השונים, מאפייניה, גורמים להיווצרותה, מאפייני הטיפול בה, מאפייני בני המשפחה הסובבים את ה'מכור' וסוגיות נוספות הקשורות בעולם ההתמכרויות.
- היכרות עם ארגון 'רטורנו' והמענה שמציעות מסגרותיו השונות לגמילה, טיפול ומניעת התמכרויות.
- הקניית כלים שימושיים ל'אנשי שטח' במפגש שלהם ובהתמודדותם עם אנשים הסובלים מ'התנהגויות התמכרותיות' - זיהוי, הבנה מעמיקה ומתן מענה בהתאם.

- התנסות חווייתית בבלי התכנית לטיפול בהתמכרויות, המבוססת על 'שיטת 12 הצעדים' לטובת הבנה מעמיקה יותר של התופעה.

אוכלוסיית היעד.

- קהל רחב בעל עניין בתחום.
- 'אנשי שטח' אשר נפגשים ומתמודדים כחלק מתפקידם באנשים המאופיינים 'בהתנהגויות התמכרותיות'.

שיטת הערכה.

- משובים הכוללים מדדים כמותיים ומדדים איכותניים הבודקים את שביעות רצון המשתתפים מהקורס, את הרלוונטיות ואיכות החומר ודרך העברתו.
- 'עבודה מסכמת הבודקת את הפנמת החומר בקרב משתתפי הקורס.
- סיכום בכתב של התהליך שעברו המשתתפים בקורס מבחינה חווייתית.

שיטת ההוראה.

- כל מפגש מחולק לשני חלקים:
- הרצאה בה מועבר ידע מקצועי ע"י מרצה בצורה פרונטלית(שעה וחצי).
- סדנא חווייתית בה נערכת התנסות של המשתתפים בשיטת 12 הצעדים, בהנחיית וליווי של מדריך מומחה.(שעה וחצי).

היקף הקורס.

- 48 שעות אקדמיות, מחולקות לפי הפירוט הבא:
- הרצאות פרונטליות מקצועיות בתחום ההתמכרויות-22 שעות אקדמיות.
- סדנא חווייתית להתנסות בשיטת 12 הצעדים-22 שעות אקדמיות.
- סיור בקהילה הטיפולית של 'רטורנו'-4 שעות אקדמיות.

תוכן הקורס :

- תכני הקורס יכללו את הפרקים הבאים (יתכנו שינויים והתאמות).

שיעור מספר	שעות	נושא
1	שעה וחצי	מהי התמכרות היכרות עם נושא ההתמכרות. התפיסות המצויות כיום סביב התמכרות אל מול התפיסה המקצועית עליה מתבסס הטיפול בהתמכרויות
	שעה ורבע	היכרות הקבוצה היכרות אישית, היכרות עם שיטת 12 הצעדים, עם המנחה ועם אופן העברת הסדנאות
2	שעה וחצי	התמכרות צורות רבות לה סוגי ההתמכרות, הגדרותיה השונות, כיצד מזהים התמכרות ומהם מאפייני המכור/ה
	שעה ורבע	0 צעד עקרונות תכנית 12 הצעדים
3	שלוש וחצי	'סיור חוויתי בקהילה הטיפולית' רטורנו היכרות עם סוגי המענים והמסגרות השונים ב'רטורנו', תוך התאמתם לצרכי המטופל. אופי ושלבי הטיפול בקהילה סגורה מפגש חוויתי עם סיפור אישי- מכור/ה בהחלמה
	חצי שעה	עיבוד ואיסוף חוויות הסיור
4	שעה וחצי	?איך נוצרת ההתמכרות גורמים מרכזיים להיווצרות התמכרות
	שעה ורבע	1 צעד הכרה ב'חוסר אונים' וחוסר שליטה על חיינו
5	שעה וחצי	התמכרות בקרב בני נוער- הרצאת אור
	שעה ורבע	2 צעד בקשת עזרה, כוחה של קבוצה ומשמעות השיתוף
6	שעה וחצי	?כיצד ניתן לעזור למי שנראה לי 'מכור/ה' כלים יישומיים בעזרתם ניתן לעזור לאנשים המאופיינים ב'התנהגויות התמכרותיות' ב'שטח'. מענה בסיסי הכולל פרקטיקות של זיהוי, מענה ריגשי בסיסי, הפנייה ויישוג לטיפול לפי הצורך
	שעה ורבע	3 צעד היכולת ל'שחרר' את מה שלא שלנו ולגולל ל בורא עולם השולט בחיינו
7	שעה וחצי	תכנית 12 הצעדים העמקה בתכנית 12 הצעדים, השיטה המרכזית עליה מתבסס רובו המוחלט של עולם הטיפול בהתמכרויות כיום
	שעה ורבע	4-5 צעדים חשבון נפש מול עצמי, הקבוצה ובורא עולם
8	שעה וחצי	?האם התמכרות היא 'משפחתית'

תפקידה של סביבת המכור/ה בהתמכרות- האם יש לה השפעה על היווצרות, שימור או החרפת ההתמכרות? והאם יש לסובבים יכולת למנוע, לעצור או להקל על המכור/ה תלות יתר' והטיפול הייחודי לכך'		
6-7 צעדים זיהוי 'פגמי אופי' ותפילה להשתחרר מהם	שעה ורבע	
(התמכרויות התנהגותיות (הימורים, מין, מסכים, אוכל ועוד ?והאם קיימים הבדלים מגדריים בהתמכרות סוגים ומאפיינים של ההתמכרויות התנהגותיות, והאם ישנם הבדלים בין גברים לנשים ?כשמדובר בהתמכרות	שעה וחצי	9
8 צעד נכונות לכפר ולקחת אחריות	שעה ורבע	
'הרצאת אורח- הרב אקשטיין מנכ"ל 'רטורנו	שעה וחצי	10
9 צעד בקשת סליחה – כוחה של סליחה בתהליך ההחלמה	שעה ורבע	
'טעימה מה'שטח מפגש והיכרות עם סיפור אישי של מכור/ה נקי/ה או בן משפחה של מכור/ה התנסות בניתוח מקרה על בסיס הנלמד בקורס	שעה וחצי	11
10-11-12 צעדים שימור ההחלמה והעברת המסר	שעה ורבע	
!הצלחת הטיפול בהתמכרות- למה כל כך מעט מצליחים העמקה בנתוני ההצלחה הנמוכים של טיפולי הגמילה כיום. איך יודעים אם הטיפול ?הצליח? איך ניתן למדוד זאת	חצי שעה	12
סיכום ופרידה משובים וסיכום התהליך האישי	שעתיים ורבע	

חובות הקורס:

נוכחות והשתתפות פעילה (10% היעדרות מותרת).

מטלת סיום .

תעודת סיום מטעם 'רטורנו' תוענק למשתתפים שיעמדו בהצלחה בכל חובות הקורס.

****עלות הקורס פרונטלי: 3500 ₪.**

